

Česká zemědělská univerzita v Praze

Institut vzdělávání a poradenství

Katedra profesního a personálního rozvoje

Návrh a implementace technik kariérového poradenství pro žáky středních odborných škol

Bakalářská práce

Autor: Nina Coufalová

Vedoucí práce: Mgr. Jiří Votava, Ph.D.

2020

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma:

Návrh a implementace technik kariérového poradenství pro žáky středních odborných škol

vypracovala samostatně a použila jen pramenů, které cituji a uvádím v seznamu použitých zdrojů.

Jsem si vědoma, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím s jejím zveřejněním dle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a to i bez ohledu na výsledek její obhajoby.

Jsem srozuměna, že moje bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitní databázi a bude veřejně přístupná k nahlédnutí.

Jsem si vědoma, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb.,

o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, především ustanovení § 35 odst. 3 tohoto zákona, tj. o užití tohoto díla.

.....

(podpis autora)

Vdne.....

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkovala Mgr. Jiřímu Votavovi, Ph.D. za ochotu, odborné vedení a konzultace během psaní mé bakalářské práce a za poskytnutí cenných rad k jejímu zpracování. Dále bych ráda poděkovala ředitelům středních odborných škol a pedagogům, za umožnění realizovat na těchto školách praktickou část bakalářské práce a za poskytnutí potřebných informací.

Abstrakt

Tato bakalářská práce je zaměřena na vytvoření návrhu vzdělávacího programu pro žáky čtvrtých ročníků středních odborných škol. Návrh vzdělávacího programu obsahuje dvě profesně poradenské aktivity, které byly následně vyzkoušeny v praxi na žácích.

V teoretické části bakalářské práce je pracováno zejména s odbornou literaturou za účelem vytvoření a pojmenování jednotlivých odborných pojmů, nezbytných pro práci s tímto tématem. Jsou zde popsány metody a techniky kariérového poradenství a pro jaké cílové skupiny je poradenství určeno.

V praktické části byly techniky implementovány ve výuce na středních odborných školách. Tyto výchovně vzdělávací metody přímo navazují na rámcový vzdělávací program středních odborných škol. Následně byly metody ohodnoceny samotnými žáky na základě evaluačních dotazníků, rozhovorů a pozorování.

Klíčová slova: Kariérové poradenství, kariérový poradce, metody kariérového poradenství, kariéra, profese, povolání, úřad práce, střední škola, výchovný poradce, pracovní nabídka, pracovní portál.

Abstract

This bachelor thesis is focused on creating a draft educational program for students of the fourth grade of high schools. The draft educational program includes two professional counseling activities, which were subsequently tested in practice on students.

In the theoretical part of the thesis is mainly working with professional literature for the purpose of creating and designation individual technical terms necessary for working with this topic. There are described methods and techniques of career counseling and for which target groups the counseling is intended. In the practical part the techniques were implemented in teaching at secondary technical schools. These educational methods directly follow the framework

educational program of secondary technical schools. Subsequently, the methods were evaluated by the students on the basis of evaluation questionnaires, interviews and observations.

Key words: Career counseling, career counselor, career counseling methods, career, profession, occupation, labor office, high school, educational counselor, job offer, job portal.

Obsah

1 Úvod	12
2 Cíl a metodika práce	13
3 Teoretická východiska	14
3.1 Kariérové poradenství	14
3.2 Systém organizace kariérového poradenství	16
3.3 Metody kariérového poradenství a cílové skupiny	18
3.4 Metody kariérového poradenství na úřadech práce	19
3.5 Kariérový poradce, školní kariérní poradce, kompetence kariérového poradce	20
3.6 Kariérový poradce jako kouč	23
3.7 Kariéra, profese	24
4 Návrh metod kariérového poradenství	25
4.1 Příprava k poradenským aktivitám	28
4.1.1 Charakteristika střední odborné školy „A“	28
4.1.2 Charakteristika střední odborné školy „B“	29
4.1.3 Charakteristika střední odborné školy „C“	31
5 Projekt – implementace poradenských metod v praxi	32
5.1 Metoda poskytování informací a vzdělávání - Představení webových portálů	32
Vyučovací hodina na škole „A“	34
Vyučovací hodina na škole „B“	34
Vyučovací hodina na škole „C“	34
5.2 Metoda vzdělávání – vytvoření vlastního profilu na LinkedIn	34
Vytváření profilů na škole „A“	37

Vytváření profilů na škole „B“	37
Vytváření profilů na škole „C“	37
6 Vyhodnocení evaluačních dotazníků	37
7 Rozhovory se žáky	43
Rozhovor na škole „A“	44
Rozhovor na škole „B“	44
Rozhovor na škole „C“	44
8 Pozorování žáků	45
9 Závěr	46
10 Seznam použité literatury	48
Odborná literatura	48
Elektronické zdroje	50
11 Přílohy	51

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 - Počet rozdaných a vrácených dotazníků	38
Tabulka č. 2 - Genderové rozdělení žáků	38
Tabulka č. 3 - Jak byste ohodnotili vyučovací hodiny věnované metodám kariérového poradenství?	38
Tabulka č. 4 - Setkali jste se již s představenými pracovními portály a sociální sítí LinkedIn?	39
Tabulka č. 5 - Používali jste již někdy představené pracovní portály a sociální sítí LinkedIn?	39
Tabulka č. 6 - Pomohly vám nové poradenské metody k účelnému využívání dostupných online webů sloužících k hledání pracovních příležitostí?	40
Tabulka č. 7 - Budete nyní využívat některé z portálů nebo sociální LinkedIn?	40
Tabulka č. 8 - Byl pro vás čas věnovaný metodám kariérového poradenství ve vyučovacích hodinách přínosný?	41

Seznam grafů

Graf č. 1 Užitečnost poradenských metod z pohledu žáků.....	42
Graf č. 2 Pomohly žákům nové poradenské metody k účelnému využívání webových pracovních portálů?.....	42
Graf č. 3 Mají již žáci osobní zkušenost s webovými stránkami pracovních příležitostí, které byly představeny formou poradenských metod?	43

1 Úvod

Pro svou bakalářskou práci jsem si toto téma vybrala, protože uplynulo jen pár let od chvíle, co jsem složila maturitní zkoušku a stejně jako většina mých spolužáků jsem nebyla pevně rozhodnuta, co bych v budoucnu chtěla dělat, čím bych se chtěla živit a co by mě skutečně bavilo.

Možnost využít kariérového poradenství na naší škole v té době existovalo jen po předchozí domluvě a individuálně. Sama jsem tohoto poradenství využila a dostalo se mi ho v podobě reklamních brožur s vysokými školami, nikoliv však jakéhokoli poradenství, které by mě připravilo na trh práce.

Rozhodla jsem se tedy vytvořit návrh některých výchovně vzdělávacích metody kariérového poradenství, o kterých si myslím, že by i pro mě v minulosti v souvislosti s orientací na trhu práce byly užitečné a ocenila bych je.

Cílem teoretické části je popsat základní metody a techniky kariérového poradenství a některé termíny v oblasti kariérového poradenství. Dále je v práci popsáno jaké mají tyto metody cíle a pro jaké cílové skupiny se hodí.

V praktické části byly navrženy a v praxi vyzkoušeny na žácích středních odborných škol dvě výchovně vzdělávací metody, jejichž cílem bylo poskytnout žákům kariérové poradenství se zaměřením na orientaci na pracovním trhu. Došlo také k evaluaci těchto nástrojů.

2 Cíl a metodika práce

Cílem bakalářské práce je navrhnout vhodné techniky kariérového poradenství a ověřit jejich použití v praxi na středních odborných školách.

Teoretická část bakalářské práce se bude věnovat charakteristice základních pojmů v oblasti kariérového poradenství. Na základě literární rešerše budou rozděleny a popsány základní metody a techniky kariérového poradenství. V další části bude vysvětleno, pro jaké cíle, témata a cílové skupiny se metody hodí. V praktické části budou navrženy a v praxi vyzkoušeny nové výchovně vzdělávací aktivity pro žáky středních odborných škol zaměřené na konkrétní cíle a témata kariérového poradenství. Dojde také k evaluaci nových nástrojů pomocí dotazníků, rozhovorů se žáky a na základě pozorování v průběhu poradenské práce.

3 Teoretická východiska

3.1 Kariérové poradenství

Od druhé poloviny 20. století tvoří kariérové poradenství stabilní součást náplně práce výchovných poradců v České republice na všech typech škol. Postupem času bylo zjištěno, že reálné každodenní podmínky na našich školách nedovolují výchovným poradcům věnovat se kariérovému poradenství v takovém rozsahu a v očekávané kvalitě, v jaké by to bylo žádoucí. (Dana Knotová, 2014, s 161)

Dle Svobodové (Svobodová, 2015) lze poradenství definovat „*jednak ve smyslu vedení klienta (guidance) a jednak ve smyslu konzultování s klientem (counselling). Poradenství ve smyslu guidance má osvětový a výchovný charakter s poskytováním informací a dalších výstupů s cílem, aby klient dokázal samostatně řešit situaci. Vedení klientů se realizuje jako předávání poznatků ve formě přednášky, instruktáže a odpovědi na dotazy, včetně edukace. Poradenství ve smyslu guidance nelze chápat jako generický pojem s řadou významových vztahů, přičemž jedním z nich je poradenství ve smyslu counselling. Poradenství ve smyslu counselling představuje konzultaci pro klienta a odbornou radu s cílem vést klienta k hlubšímu vhledu do problému, jeho příčin a možností řešení. Poradenství ve smyslu counselling má interaktivní a prožitkový charakter a předpokládá vzájemnou komunikaci mezi klientem a poradcem, individuální diagnostiku a poradenskou intervenci.*“

Knotová a kolektiv (2014, s. 17) ve své knize popisuje ve své knize kariérové poradenství jako „velmi akcentované, i když není ve školských poradenských službách dostatečně ukotveno.“

Kariérovým poradenstvím se rozumí poradenský obor, který se začal rozvíjet už v 19. století důsledkem rostoucí industrializace a profesní diferenciaci. Tento poradenský obor byl provázen seznamy povolání a potřebnými podklady pro jejich výkon. První poradna byla zřízena F. Parsonsem v Bostonu roku 1908, téhož roku byla založena

v Bruselu, dále v Hamburku. U nás Pedagogický ústav J. A. Komenského (1919) a Masarykova akademie práce v roce 1920 (P. Hartl a H. Hartlová, 2015)

Vendel (2008, s. 50) definuje profesní poradenství jako „odbornou pomoc a činnost, která se vykonává během života člověka ve sféře práce, zaměstnání, povolání. Je aplikovaným oborem psychologie. Nachází uplatnění ve školství i na úřadech práce a jinde. Zatímco orientace je vedením sociálním, vedením ve vzdělávání a vedením při výběru povolání, poradenství je osobnější a osobnostně akcentované, uskutečňované výchovnými poradci, školskými psychology, pracovníky úřadu práce, ale také lékaři a jinými odborníky“.

Jak ve své knize Bedrnová uvádí (2009, s. 296) nejvhodnější dobou pro zájem o vlastní pracovní uplatnění bývá již v době studia. Znamená to, že by se žáci na střední škole již měly být schopni orientovat se trhu práce a vyzkoušet si cestu za získáním zaměstnání. Takovým příkladem může být například pracovní pohovor, který si žáci mohou vyzkoušet nanečisto na veletrhu pracovních příležitostí.

V české terminologii doposud nebyl jednoznačně vymezený pojem pro koncept kariérového poradenství. Lze ho chápat jako typ pracovního poradenství, které se zabývá hledáním pracovních příležitostí z hlediska uplatnění kvalifikací a kompetencí klientů, kteří se snaží uplatnit na aktuálním trhu práce (Svobodová, 2015).

Scherrerová (2003, s. 11) popisuje, že kariérové poradenství lze v podstatě vymezit také jako konzultační, diagnostický a participativní poradenský proces, jehož cílem je poradenská prevence vůči sociálním rizikům, se kterými se mohou klienti setkat na trhu práce.

„Nejširší definici kariérového poradenství používá Evropská komise a Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD). Podle této definice představuje kariérové poradenství soubor služeb a aktivit vykonávaných s úmyslem poskytovat poradenství jednotlivcům každého věku a v každé životní situaci při volbě povolání a při řízení jejich kariéry. Služby tohoto charakteru mohou poskytovat školy každého druhu, vzdělávací instituce, zaměstnavatelé, nevládní organizace, veřejný nebo soukromý sektor. Mohou existovat na individuálním nebo skupinovém principu a vykonávány

jsou v osobním styku nebo distanční formou (včetně linek pomoci nebo na principu WEB služeb)“. (Vendel, 2008, str. 51).

3.2 Systém organizace kariérového poradenství

Rozdělení služeb kariérového poradenství, které jsou v ČR poskytovány podle Knotové (Knotová a kolektiv, 2014, s. 162):

- *„v rámci formálního vzdělávání na základních, středních i vysokých školách a částečně též v rámci dalšího vzdělávání;*
- *v rámci veřejných služeb (jako jedna z podob sociálních služeb, jako jedna z oblastí poradenských služeb ve školách a školských zařízeních včetně služeb pro vysokoškoláky nebo jako jedna ze služeb zaměstnanosti na Úřadu práce ČR);*
- *v komerční sféře, například v podnicích a firemním prostředí jako jedna z forem rozvoje lidských zdrojů nebo jako služba za úplatu.“*

Svobodová (2015, s. 17) ve své knize popisuje, že „z hlediska současné profesně-poradenské práce není v České republice organizace profesního poradenství pro klienty vytvořena tak, aby klientům poskytovala ucelené poradenské služby. Z uvedeného vyplývá, že organizace profesního poradenství pro klienty lze chápat jako rozvětvený organismus se samostatnými segmenty poradenských služeb.“

Do kompetence resortu MPSV ČR lze zařadit následující segmenty poradenských služeb:

1. Poradenství informačně-poradenských středisek (IPS) úřadů práce (ÚP) pro volbu povolání se zaměřením na informace o nabídce studijních programů a studijních oborů a výkon povolání.
2. Poradenství poradenských odborů ÚP pro specifické kohorty klientů se změněnou pracovní schopností a ztíženou sociální situací zaměřené na volbu povolání.

3. Poradenství poradenských odborů ÚP pro potencionální zaměstnavatele se zaměřením na zprostředkování odborných praxí a volných pracovních míst pro klienty.
4. Poradenství regionálních a informačních center (RPIC) a podnikatelských inovačních center (BIC) pro potencionální soukromé podnikatele na financování podnikatelských záměrů a zakládání živností klientů.

(www.mpsv.cz, 2014)

Do kompetence resortu MŠMT ČR lze zařadit následující segmenty poradenských služeb:

1. Výchovné poradenství na středních školách v České republice zaměřené na informování o nabídce a obsahu studijních oborů vysokých škol a pomoc při vyplňování přihlášek na vysoké školy.
2. Poradenství studijních oddělení fakult vysokých škol v České republice zaměřené na informace k výběru studijního oboru a přijímací řízení.
3. Poradenství akademických poradenských center (AIC) řízených Nadací Jana Husa v Brně o vysokoškolském studiu v zahraničí (studium jazykových programů Test of English as a Foreign language – TOEFL, Graduate Record Examination – GRE, Scholastic Assessment Test – SAT, Graduate Management Admission Test – GMAT, Diplôme approfondi de langue française – DALF a Zentrale Oberstufenprüfung), prázdninových brigádách a stážích.
4. Poradenství Střediska pro ekvivalenci dokladů o vzdělávání při Centru pro studium vysokého školství (CSVŠ) v Praze k uznání platnosti dokladů (vysvědčení, diplomy, certifikáty) o vzdělání na středních a vysokých školách a studijních oborech absolvovaných v České republice i v zahraničí.

(Kariérové poradenství, www.msmt.cz, 2017)

3.3 Metody kariérového poradenství a cílové skupiny

Obecně lze říci, že kariérové poradenství ve středním školství se realizuje prostřednictvím několika forem, které by v optimálním případě měly být propojené a vzájemně se doplňovat:

- **Poskytování informací:** Klient (žák, student) dostává nabídku informací. Poradce mu buď podá konkrétní informace na základě jeho dotazu, nebo mu doporučí určité informační zdroje.
- **Vzdělávání:** Klient (žák, student) si osvojuje kompetence k tomu, aby dostupné informační zdroje a poradenské služby dokázal efektivně využívat a podle nich se rozhodovat a plánovat svou kariérovou dráhu.
- **Diagnostika a sebepoznání:** Poradce (případně jiný specialista) pomáhá klientovi uvědomit si jeho charakteristiky (zájmy, předpoklady, limity). Využívá přitom různé diagnostické metody a prostředky (rozhovor, zájmové dotazníky, osobnostní testy, výkonové testy, projekční metody aj.).
- **Komplexní poradenství:** Poradce poskytuje klientovi komplexní poradenskou podporu v návaznosti na jeho konkrétní situaci a potřeby. Možnosti by mu měly být předkládány tak, aby se na jejich základě dokázal sám rozhodovat. Součástí přitom jsou i všechny tři výše uvedené formy, v míře a úrovni odpovídající situaci a potřebám klienta.

Na úrovni středních škol lze odlišit tři oblasti metod kariérového poradenství:

1. Kurikulární oblast, kde žáci dostávají užitečné informace v rámci běžné výuky (např. průřezové téma Člověk a svět práce).
2. Oblast interních služeb kariérového poradenství, kde žáci školy mohou na základě vlastního zájmu navštěvovat skupinové či individuální poradenství, pro které byl vyčleněn prostor a které poskytuje adekvátně vzdělaná osoba.
3. Oblast externích služeb kariérového poradenství, kde škola organizuje návštěvy jiných poradenských pracovišť (např. PPP, IPS ÚP) nebo si škola platí služby, které by jinak měla problém zajistit (např. sběr a vyhodnocení psychometrických dat).

(Rozvoj kariérového poradenství, www.msmt.cz, 2017)

3.4 Metody kariérového poradenství na úřadech práce

Informační a poradenská střediska pro volbu a změnu povolání (IPS) poskytují informační a poradenské služby kariérového poradenství všem klientům, kteří o ně požádají.

1. **pomoc při výběru studia:**

- informace o síti středních, vyšších odborných a vysokých škol v celé ČR
- obory studia, jejich obsah
- formy studia, přijímací i studijní podmínky
- pomoc při vyplňování přihlášky ke studiu
- profil a možnosti uplatnění absolventů vzhledem k požadavkům trhu práce

2. **informace o možnostech dalšího vzdělávání:**

- pomoc při výběru profesní kvalifikace a rekvalifikace
- možnosti a podmínky rekvalifikace
- možnosti a podmínky ověřování výsledků dalšího vzdělávání a získání profesní kvalifikace

3. **informace o nárocích a požadavcích na jednotlivá povolání:**

- popis pracovních činností v povolání
- vzdělanostní předpoklady a způsobilosti pro výkon povolání
- osobnostní a zdravotní předpoklady pro výkon povolání
- uplatnitelnost a perspektivy jednotlivých povolání na trhu práce

4. **profesní (pracovní) diagnostika**

- zhodnocení profesních předpokladů a sebehodnocení (testy ke zjištění profesních zájmů, profesní (pracovní) diagnostika - ověření předpokladů k dalšímu vzdělávání a k pracovnímu uplatnění)

5. **pomoc při vyhledávání volných pracovních míst na Portále MPSV**
6. **pomoc při sestavení životopisu na PC**
7. **prezentační výstavy škol**
8. **programy pro pedagogickou a odbornou veřejnost**

Cílová skupina těchto služeb:

- žáci základních škol a studenty středních, vyšších odborných a vysokých škol
- pedagogická a odbornou veřejnost
- nezaměstnaní uchazeči
- široká veřejnost

Průběh těchto služeb:

- samostudium materiálů
- individuální poradenství
- skupinové poradenství
- prezentační výstavy škol

(Informační a poradenské středisko pro volbu a změnu povolání, www.uradprace.cz, 2020)

3.5 Kariérový poradce, školní kariéerní poradce, kompetence kariérového poradce

Kariérový poradce

„Kariérový poradce pro vzdělávací a profesní dráhu vede klienty v jakémkoliv věku a v kterékoliv fázi jejich života k samostatnému zodpovědnému rozhodování zejména v oblasti počátečního a dalšího vzdělávání, v návaznosti na volbu povolání, profesní změnu a uplatnění se na trhu práce. Poskytuje aktuální informace zejména o vzdělávacích možnostech, trhu práce, posuzuje schopnosti a dovednosti jedince s využitím kariérové diagnostiky, aktivizuje klienta k samostatnému rozhodování o vlastní kariéře.“

Kompetence kariérového poradce

- aktivizace a podpora klienta k zodpovědnému řízení vlastní kariéry (career management)
- realizace individuálního nebo skupinového poradenství zaměřeného na volbu zejména vzdělávací a návazné profesní dráhy
- identifikace schopností, zájmů, dovedností a vzdělávacích potřeb klientů s využitím kariérové diagnostiky
- poskytování informací o oborech, povoláních, profesních cestách, o vzdělávacích příležitostech, jak v oblasti formálního, tak neformálního celoživotního vzdělávání
- poskytování aktuálních odborných informací o trhu práce
- organizace informačních, poradenských a vzdělávacích akcí k volbě povolání pro rodiče, žáky, studenty, veřejnost
- vedení dokumentace k poskytované poradenské službě
- spolupráce v zájmu klienta s dalšími poradenskými subjekty

(Kariérový poradce pro vzdělávací a profesní dráhu, www.nsp.cz, 2017)

Svobodová (2015, str. 81) ve své knize uvádí, že „poradci, koučové a mentoři v profesním poradenství jsou pracovníci profesně-poradenských služeb, které jejich zaměstnání přivádí do pravidelného kontaktu s klienty. Při výkonu profesně-poradenské práce ve velké míře uplatňují nezávislý úsudek. S neurčitostí podmínek profesně-poradenské práce se vyrovnávají zjednodušováním cílů. Zdroje (čas a využitelné profesně-poradenské služby) nejsou přiměřené jejich úkolům. Kladou důraz na neredukovatelnou složitost profesně-poradenské práce s klientem a vstřícnost k němu, díky které lze čelit pokusům o standardizaci cílů profesně-poradenské práce.“

Poradce, který má možnost ovlivňovat kariérní vývoj klienta se ve svém působení přidržuje některé z teorií kariérního vývoje – ať už explicitně nebo implicitně. Poradci, řídicí se strukturálním přístupem využívají dva hlavní zdroje informací, a to informace o klientovi a údaje o světě práce. Ty získávají nejčastěji psychodiagnostickými nástroji (např. testy schopností a dotazníky zájmů). (Vendel, 2008)

Školní kariérní poradce

Střední škola díky své vazbě na konkrétní formy profesního uplatnění hraje v kariérovém poradenství důležitou roli. Pro žáky představuje první linii kariérového poradenství spojenou s kariérovým vzděláváním, které předchází řadě rozhodnutí, které následně určují žákův profesní život. Proto by střední školy měly poskytovat základní kariérové poradenství, které bude moci ve škole využít každý žák. Mimo spolupráci s ostatními pedagogickými pracovníky pojednané výše jde především o poskytování individuálního kariérového poradenství, pro které škola zajistí čas i prostor.

Kompetence školního kariérového poradce

- vedení rozhovorů se žáky vedoucí k objevování jejich zájmů, preferencí, předpokladů;
- prostřednictvím diskuse se žákem hledání vhodných směrů vzdělávací a profesní orientace a jim odpovídajících variant oborů vzdělání a škol, které tyto obory vyučují;
- poskytování rámcových informací o možnostech dalšího studia navazujících na jednotlivé směry a stupně vzdělávání;
- poskytování rámcových informací o možnostech uplatnění navazujících na jednotlivé směry a stupně vzdělávání (analýzy trhu práce, zejména s ohledem na regionální specifika); doporučování vhodných informačních zdrojů a vhodných poradenských subjektů v návaznosti na žákovu situaci a poradenské potřeby, včetně zdrojů a subjektů zaměřujících se na další vzdělávání a vstup na trh práce a včetně Národní soustavy kvalifikací;
- využívání relevantních informačních zdrojů (vysvětlení a vedení při práci s daty a objasnění informační hodnoty různých informačních zdrojů);
- pomoc při podávání přihlášek na školy a při komunikaci s nimi;
- příprava na vstup na trh práce (příprava na pracovní pohovor, pomoc, konzultace u zpracování CV);
- využívání systému EURES pro profesní příležitosti v zahraničí;
- komunikace s rodiči, včetně skupinového poradenství pro žáky a rodiče;
- podpora žáků ohrožených předčasným ukončením studia;
- poradenství pro osoby mimo školu – např. poskytování poradenství zájemcům o studium ve škole nebo bývalým žákům školy s nedokončeným vzděláním

3.6 Kariérový poradce jako kouč

V posledních letech nabírá koučink na popularitě a mnoho poradců začalo tuto moderní metodu na středních školách využívat. Rozdíl mezi poradcem a koučem je ten, že poradce nabízí řešení a podává rady, zatímco za pomoci koučinku s žáky řešení hledá. (Bartoníčková, 2008)

Aby byl žák schopen se uplatnit na trhu práce, reagovat flexibilně na možné změny v rámci svého profesního oboru a rozhodovat se odpovědně z možností, které se mu nabízejí, je zapotřebí, aby se naučil pracovat s profesními informacemi, vlastní motivací, časovou perspektivou a realistickým sebehodnocením. Musí si také osvojit schopnost odstraňovat vnitřní bariéry svého osobního rozvoje a účinně se vyrovnávat se svými slabšími stránkami a omezeními. V tomto případě může žákovi pomoci právě koučink. Jako efektivní nástroj pro řízení změny a sebezměny může žákům napomáhat k lepšímu uvědomění si vlastních předpokladů i reálných šancí na uplatnění na trhu práce, rozvíjet u nich zdravou sebedůvěru a sebevědomí a v neposlední řadě posilovat jejich odolnost vůči zátěži a stresu. (Horská, 2009)

Koučink spočívá zejména v tom, že je vždy záležitostí klienta (v tomto případě žáka), jakou si zvolí cestu ke svému cíli. Kouč zde hraje pouze aktivizační roli, tzn. že klientovi neradí a nepodsouvá mu žádná řešení. Tato metoda zcela respektuje člověka na stupni jeho intelektuálního, duchovního a profesního vývoje. Myšlenky, které jsou v rámci koučování vyprodukovány, jsou zcela v kompetenci klienta. (Franiok a Knotová, 2008)

Kompetence kouče a poradce lze také chápat jako schopnost přenosu dovedností a znalostí do nových situací v určitých oblastech. (Svobodová, 2015)

Z pohledu silných stránek koučování zahrnuje snahu z lidí vytěžit jejich silné stránky a k úspěchu je nasměrovat prostřednictvím procesu neustálého vytváření důvěry. S lidmi by měli koučové jednat jako s dospělými, nikoliv jako s dětmi neschopnými uvažovat nezávisle. Správně uchopené koučování může klientům mnohem lépe si uvědomovat sebe sama a následně rozvíjet vlastní kritické uvažování. (Mühlfeit, 2017)

Koučování v kariérním poradenství vede žáky k tomu, aby se osvojili:

- plánování důležitých životních kroků;
- stanovování si realistických cílů a priorit s ohledem na své osobní schopnosti, životní podmínky a zájmy
- nacházení a uplatňování účinných strategií při dosahování zvolených cílů;
- realistické hodnocení svých osobních předpokladů, možností a omezení i osobních šancí při výběru vhodného povolání a cesty vzděláváním;
- zvažování svých možností s přihlédnutím k různým okolnostem a faktorům.

(Horská, 2009)

3.7 Kariéra, profese

Ze všech životních úloh, které má adolescent před sebou, je snad nejdůležitější příprava na budoucí profesi. Tato volba zahrnuje také rozhodnutí o volbě studia. Přípravou na práci v budoucím povolání je vlastně středoškolské vzdělání, poté u většiny adolescentů začíná kariérní vývoj. Ten je součástí i celkového vývoje osobnosti a potíže v něm mohou souviset se vzdělávacími a osobnostními problémy. (Vendel, 2008)

Bělohlávek (1994, s. 11) definuje kariéru jako „dráhu životem, zejména pak profesionální, na které člověk získává nové zkušenosti a realizuje svůj osobní potenciál“.

„Kariéru lze chápat jako měření pracovních úspěchů, množství a závažnost vykonávaných funkcí, pracovní zařazení a společenské postavení. Pro kariéru je významná cílevědomost člověka, tedy promyšlená snaha dosáhnout vytčeného cíle. K tomu přináleží i odvaha jít obtížnou cestou k dosažení určené mety, ctížádost, vytrvalost, víra v sama sebe a také určitá dávka štěstí“ (Růžička, Provazník, Nový 1993, s. 8)

Pro úspěšnou volbu kariéry a profesní dráhy, jak potvrdily některé výzkumy opakovaně, je nezbytná kariérová zralost, která souvisí s věkem. (Hlad'o, 2013)

4 Návrh metod kariérového poradenství

Cílem mé práce bylo navrhnout a vyzkoušet v praxi nové poradenské aktivity kariérového poradenství zaměřené na konkrétní cíle a témata. Tyto vzdělávací poradenské aktivity jsou určeny žákům 4. ročníků středních odborných škol. Navazují na rámcový vzdělávací program všech vybraných oborů:

- 63-41-M/02 Obchodní akademie, (škola „A“)
- 63-41-M/02 Obchodní akademie, (škola „B“)
- 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání (škola „C“).

Ramcový vzdělávací program – Ekonomika a administrativa

1. Učit se pracovat a jednat, tj. naučit se tvořivě zasahovat do prostředí, které žáky obklopuje, vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, umět pracovat v týmech, být schopen vykonávat povolání a pracovní činnosti, pro které byl připravován.
2. Vzdělávání směřuje k rozvoji aktivního přístupu žáků k pracovnímu životu a profesní kariéře včetně schopnosti přizpůsobovat se změnám na trhu práce.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn., že absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;

- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry.

Uskutečňování tohoto cíle předpokládá:

- vést žáky k tomu, aby si uvědomili zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře;
- zorientovat žáky ve světě práce jako celku i v hospodářské struktuře regionu, naučit je hodnotit jednotlivé faktory charakterizující obsah práce a srovnávat tyto faktory se svými předpoklady, seznámit je s alternativami profesního uplatnění po absolvování studovaného oboru vzdělání; – naučit žáky vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech, orientovat se v nich a vytvářet si o nich základní představu;
- naučit žáky vyhledávat a posuzovat informace o vzdělávací nabídce, orientovat se v ní a posuzovat ji z hlediska svých předpokladů a profesních cílů;
- naučit žáky písemně i verbálně se prezentovat při jednání s potenciálními zaměstnavateli, formulovat svá očekávání a své priority;

- vysvětlit žákům základní aspekty pracovního poměru, práv a povinností zaměstnanců a zaměstnavatelů i základní aspekty soukromého podnikání, naučit je pracovat s příslušnými právními předpisy;
- zorientovat žáky ve službách zaměstnanosti, přivést je k účelnému využívání jejich informačního zázemí.

(RVP pro střední odborné vzdělávání, <http://www.nuv.cz/t/rvp-os>, 2019)

Při začleňování tématu Člověk a svět práce do školních vzdělávacích programů je třeba si uvědomit, že se nejedná o jednorázové téma, ale že je žádoucí věnovat mu pozornost systematicky po celou dobu studia (v rámci vyučovacího procesu i jinými formami).

Pro praktickou činnost jsem oslovila tři střední odborné školy v okolí. Všechny tři odborné školy souhlasily s provedením těchto poradenských aktivit za podmínek, že nebudou uveřejněny názvy škol. Tyto nové metody byly vyzkoušeny na žácích čtvrtých ročníků středních odborných škol.

S rostoucími nároky na dnešním trhu práce na absolventy škol jsem se rozhodla zaměřit se na osvojení efektivních cest k získávání zaměstnání. Pro poradenské aktivity jsem zvolila formu poskytování informací a formu vzdělávání. Tyto dvě formy se navzájem doplňují a měly by být součástí poskytovaného kariérového poradenství na středních školách.

První poradenskou aktivitou, kterou jsem zvolila, bylo poskytnutí základních informací o veřejně dostupných portálech práce na internetu. Vybrala jsem dva z nejnámějších českých portálů, které poskytují služby s hledáním pracovních míst. Dalším portálem na internetu, který jsem vybrala, byl portál sloužící k ohodnocení zaměstnavatelů očima zaměstnavatelů Atmoskop.cz.

Druhá poradenská aktivita byla navržena ve formě vzdělávání. Tato aktivita představovala samotné vytvoření profilu na sociální síť LinkedIn.

4.1 Příprava k poradenským aktivitám

Aby byly obě metody provedeny dle mého plánu, bylo zapotřebí zajistit si pro samotnou implementaci poradenských metod v praxi vymezený čas na školách ve vyučovacích hodinách a to v počítačových učebnách. Na všech školách se mi podařilo tyto podmínky zajistit s vedením školy.

4.1.1 Charakteristika střední odborné školy „A“

První z vybraných středních odborných škol, kterou jsem oslovila a ta souhlasila, se nachází na území severočeského kraje. Škola byla založena před deseti lety sloučením více středních škol. Tímto krokem se také vytvořily podmínky pro efektivní personálního zázemí a materiálně technické vybavenosti obou škol a jejich využití pro rozšiřování vzdělávací nabídky v celoživotním vzdělávání. Ke studiu škola nabízí širokou škálu studijních oborů díky sloučení více středních odborných škol:

- 53-41-H/01 Ošetřovatel,
- 53-41-M/01 Zdravotnický asistent,
- 53-41-M//03 Praktická sestra,
- 63-41-M/02 Obchodní akademie,
- 69-41-L/02 Masér sportovní a rekondiční,
- 75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika,
- 75-41-M/01 Sociální činnost,
- 78-42-M/02 Ekonomické lyceum,
- 78-42-M/03 Pedagogické lyceum,
- 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum.

Škola poskytuje čtyřleté maturitní vzdělání s možností studia prezenční, kombinovanou nebo distanční formou. Největší zájem se v posledních letech projevuje o obor vzdělání Zdravotnický asistent, naopak značný pokles zájmu zaznamenal obor vzdělání Předškolní a mimoškolní pedagogika. O nabídce vzdělávacích oborů na škole je veřejnost informována atraktivními webovými stránkami nebo dny otevřených dveří. Škola také propaguje svou vzdělávací nabídku prostřednictvím spolupráce s výchovnými poradci základních škol v okolí, čímž o své nabídce informuje vyšší

počet potencionálních uchazečů. Vzhledem k velikosti školy a počtu studentů zajišťuje školní poradenské služby celkem pět pracovníků s jasně vymezenými pravomocemi pro jejich poskytování. Činnosti poradenství jsou zaměřeny na prevenci školní neúspěšnosti, primární prevenci rizikového chování, podporu inkluzivního vzdělávání, kariérové poradenství péči o nadané žáky a metodickou podporu pedagogickým pracovníkům, příp. zákonným zástupcům.

Výchovní poradci metodicky vedou učitele, kteří pomáhají všem žákům v průběhu vzdělávání při zpracování portfolia, kterým se prezentují u maturitní zkoušky, při přijímacím řízení na vysoké škol, případně u zaměstnavatelů.

Na webových stránkách školy mají žáci k dispozici podrobné informace o kariérovém poradenství poskytovaném na škole. Mohou se zde dočíst na koho se obrátit, kde poradce najdou a kontakt. Dále jsou zde definovány oblasti poradenství, kterým se poradce věnuje. Služby poradce se týkají především informací o pomaturitním vzdělávání, o vzdělávání v zahraničí, informací ke zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce. Poradce se také věnuje skupinové práci s jednotlivými maturitními ročníky, individuálnímu poradenství k pomaturitnímu vzdělávání a individuálnímu poradenství pro žáky, kteří zvažují přestup na jiný obor vzdělávání.

4.1.2 Charakteristika střední odborné školy „B“

Dalším objektem, který jsem vybrala pro samotnou implementaci je střední odborná škola, která se také nachází v severních Čechách. Tato škola byla založena začátkem 60. let minulého století. Od té doby škola prošla několika změnami názvů i své vnější podoby.

Budoucím uchazečům jsou nabízeny ke studiu zajímavé maturitní i nematuritní obory vzdělávání. Škola klade důraz nejen na kvalitní výuku potřebných teoretických znalostí, ale především na získání odborných kompetencí a praktických znalostí, které mohou žáci využít ve svém profesním životě. Do odborné praxe a reálného pracovního prostředí se škole osvědčilo žáky zapojovat formou fiktivních firem. Škola spolupracuje s největšími zaměstnavateli, kde kromě pracovních míst pro absolventy

zajišťuje také odborné stáže a praxe. U vybraných oborů škola také realizuje prospěchová a motivační stipendia, která jsou rovněž podporována zřizovatelem školy a významnými regionálními zaměstnavateli.

Obory vzdělávání ukončené maturitní zkouškou:

- 63-41-M/02 Obchodní akademie
- 78-42-M/02 Ekonomické lyceum
- 41-41-M/01 Agropodnikání
- 75-41-M/01 Sociální činnost

Absolventi školy by díky důrazu kladenému na budoucí profesní dráhu žáků a odborné znalosti měli být schopni po absolvování efektivně využívat PC. Dále by se měli dokázat orientovat v ekonomických a účetních a finančních analýzách. Škola se snaží žáky vybavit znalostí různých jazyků na vysoké úrovni pro případné získání zaměstnání v zahraničí. Absolventi oboru sociální činnost by měli být schopni práce v sociálních službách a pečovatelských službách, vybaveni legislativními, komunikačními a odbornými znalostmi tohoto prostředí. V oborech ekologických a agronomických by měli být schopni zpracovávat logistiku a veškerou agendu spojenou s provozem. Dále by měl být schopen být agronomickým konzultantem, agronomem, konzultantem či odborníkem rostlinné výroby.

Na této škole zajišťuje kariérové poradenství výchovný poradce. Orientuje se v aktuální školské a potřebné legislativě a poskytuje poradenství jednotlivcům, skupinám, ve třídách a také rodičům. Za prvořadou a klíčovou záležitost považuje poradce zájmy a potřeby žáků, pomáhá jim s rozvojem jejich silných stránek, ať už se jedná o sportovní nadání nebo jazykové. Se studenty konzultuje jejich budoucí profesní dráhu a soustřeďuje se především na to, aby žáci dokázali prezentovat sami sebe. S maturitními ročníky vypracovává portfolium v českém a anglickém jazyce, do kterého žáci mohou po maturitě vložit také Europass a maturitní vysvědčení.

4.1.3 Charakteristika střední odborné školy „C“

Poslední z analyzovaných škol, na které byla provedena implementace metod, je státní střední odborná škola ležící ve středních Čechách. Historie této střední odborné školy sahá až do první poloviny 20. století. Škola nabízí uchazečům o vzdělávání široké spektrum vzdělávacích programů na přípravu pro budoucí povolání. Velmi úzce spolupracuje s místním Úřadem práce a s firmami v blízkém okolí.

Střední odborné vzdělávání s maturitní zkouškou:

- 26-41-M/01 Elektrotechnika
- 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání

Další obory vzdělávání nabízí škola jako tříleté učební obory:

- 23-51-H/01 Strojní mechanik
- 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel
- 26-51-H/02 Elektrikář silnoproud
- 26-52-H/01 Elektromechanik pro zařízení a přístroje
- 41-55-H/01 Opravář zemědělských strojů
- 66-53-H/01 Operátor skladování

Služby kariérového poradenství ve škole zajišťuje výchovná poradkyně ve spolupráci se školním metodikem primární prevence. Při řešení vzdělávacích i osobních problémů tedy napomáhají spolu s třídními učiteli. Maturitním ročníkům poskytuje poradkyně pravidelně aktualizované informace o vzdělávacích oborech na vysokých školách. Dále poskytuje informační propagační materiály s dalšími zajímavostmi o studiu, doporučuje návštěvu veletrhu škol a burzy práce. Účinná především pro učební obory je spolupráce s místní Úřadem práce, který poskytuje žákům praktické informace o pracovních příležitostech v regionu.

Ve vybraných učebních oborech se rozhodla Rada Středočeského kraje motivovat žáky formou stipendijního programu a to z důvodu nedostatku kvalifikovaných pracovních sil, které jsou požadovány na trhu práce. Podporované obory vzdělání jsou:

strojn $\acute{\text{y}}$ mechanik, oprav $\acute{\text{a}}\text{ř}$ zem $\acute{\text{e}}\text{d}\math{\acute{\text{e}}}\text{l}\math{\acute{\text{s}}}\text{k}\math{\acute{\text{y}}}\text{ch}$ stroj $\acute{\text{u}}$, elektrik $\acute{\text{a}}\text{ř}$ silnoproud, elektromechanik pro zař $\acute{\text{ı}}\text{z}$ en $\acute{\text{ı}}$ a př $\acute{\text{ı}}\text{s}$ troje, mal $\acute{\text{ı}}\text{ř}$ sk $\acute{\text{e}}$ a nat $\acute{\text{e}}\text{ř}$ a $\acute{\text{c}}\text{s}$ k $\acute{\text{e}}$ p $\acute{\text{r}}\text{a}\text{c}$ e, zednick $\acute{\text{e}}$ p $\acute{\text{r}}\text{a}\text{c}$ e, a potravin $\acute{\text{a}}\text{ř}$ sk $\acute{\text{a}}$ v $\acute{\text{y}}\text{r}$ oba – cukr $\acute{\text{a}}\text{ř}$ sk $\acute{\text{e}}$ p $\acute{\text{r}}\text{a}\text{c}$ e. Pro n $\acute{\text{e}}\text{k}$ ter $\acute{\text{e}}$ u $\acute{\text{c}}\text{e}$ bn $\acute{\text{i}}$ obory nabízí motiva $\acute{\text{c}}\text{n}$ $\acute{\text{i}}$ stipendia tak $\acute{\text{e}}$ m $\acute{\text{i}}\text{s}$ tn $\acute{\text{i}}$ firmy.

Stipendia jsou vypl $\acute{\text{a}}\text{c}$ ena formou m $\acute{\text{e}}\text{s}$ $\acute{\text{i}}\text{c}$ n $\acute{\text{i}}$ ch od $\acute{\text{m}}\math{\acute{\text{e}}}\text{n}$ a pololetn $\acute{\text{i}}$ ch od $\acute{\text{m}}\math{\acute{\text{e}}}\text{n}$ p $\acute{\text{r}}\text{i}$ dosažen $\acute{\text{i}}$ v $\acute{\text{y}}\text{b}$ orn $\acute{\text{y}}\text{ch}$ studijn $\acute{\text{i}}$ ch v $\acute{\text{y}}\text{s}$ ledk $\acute{u}}$. Škola zaznamenala n $\acute{\text{a}}\text{r}$ ůst z $\acute{\text{a}}\text{j}$ mu o tyto u $\acute{\text{c}}\text{e}$ bn \acute{i} obory, od t $\acute{\text{e}}$ doby co jsou ž $\acute{\text{a}}\text{c}$ i podporov $\acute{\text{a}}\text{n}$ i t $\acute{\text{e}}\text{m}$ ito finan $\acute{\text{c}}\text{n}$ $\acute{\text{i}}$ mi od $\acute{\text{m}}\math{\acute{\text{e}}}\text{n}$ ami.

Škola je zapojena do cel $\acute{\text{e}}$ ř $\acute{\text{a}}\text{d}$ y mezin $\acute{\text{a}}\text{r}$ odn $\acute{\text{i}}$ ch projekt \acute{u} spolufinancovan $\acute{\text{y}}\text{ch}$ Evropskou un $\acute{\text{i}}$ $\acute{\text{i}}$, kter $\acute{\text{e}}$ jsou zam $\acute{\text{e}}\text{ř}$ eny např. na person $\acute{\text{a}}\text{l}$ n $\acute{\text{i}}$ podporu, osobnostn $\acute{\text{e}}$ profesn $\acute{\text{i}}$ rozvoj, spole $\acute{\text{c}}\text{n}$ $\acute{\text{e}}$ vzd $\acute{\text{e}}\text{l}$ av $\acute{\text{a}}\text{n}$ $\acute{\text{i}}$ ž $\acute{\text{a}}\text{k}$ $\acute{u}}$, podporu kurikul $\acute{\text{a}}\text{r}$ n $\acute{\text{i}}$ ch aktivit a aktivity rozv $\acute{\text{i}}\text{j}$ ej $\acute{\text{ı}}\text{c}$ $\acute{\text{i}}$ ICT. Dalš $\acute{\text{i}}$ projekty jsou např $\acute{\text{i}}$ klad. Dalš $\acute{\text{i}}$ projekty jsou zam $\acute{\text{e}}\text{ř}$ eny na modernizaci u $\acute{\text{c}}\text{e}$ ben technick $\acute{\text{y}}\text{ch}$ p $\acute{\text{r}}\text{e}$ dm $\acute{\text{e}}\text{t}$ $\acute{u}}$. Tyto projekty maj $\acute{\text{i}}$ v $\acute{\text{y}}\text{r}$ azn $\acute{\text{e}}$ z $\acute{\text{v}}\text{ý}$ šit kvalitu v $\acute{\text{y}}\text{u}$ ky technick $\acute{\text{y}}\text{ch}$ obor $\acute{u}}$, zkvalitnit v $\acute{\text{y}}\text{u}$ ku vzd $\acute{\text{e}}\text{l}$ av $\acute{\text{a}}\text{n}$ $\acute{\text{i}}$ multimedi $\acute{\text{a}}\text{l}$ n $\acute{\text{i}}$ didaktick $\acute{u}}$ technikou a pomoci ž $\acute{\text{a}}\text{k}$ $\acute{u}}$ m efektivn $\acute{\text{e}}$ využívat teoretick \acute{e} znalosti v praxi.

5 Projekt – implementace poradensk $\acute{\text{y}}\text{ch}$ metod v praxi

5.1 Metoda poskytov $\acute{\text{a}}\text{n}$ $\acute{\text{i}}$ informac $\acute{\text{i}}$ a vzd $\acute{\text{e}}\text{l}$ av $\acute{\text{a}}\text{n}$ $\acute{\text{i}}$ - P $\acute{\text{r}}\text{e}$ dstaven $\acute{\text{i}}$ webov $\acute{\text{y}}\text{ch}$ port $\acute{\text{a}}\text{l}$ $\acute{u}}$

Čas, kter $\acute{\text{y}}$ je vyhrazen $\acute{\text{y}}$ na st $\acute{\text{r}}\text{e}$ dn $\acute{\text{i}}$ ch škol $\acute{a}}\text{ch}$ pro kari $\acute{\text{e}}\text{r}$ ov $\acute{\text{e}}$ p $\acute{\text{r}}\text{a}$ denstv $\acute{\text{i}}$ jako takov $\acute{e}}$, je velmi omezen $\acute{\text{y}}$. Na škol $\acute{a}}\text{ch}$ v $\acute{\text{e}}\text{s}$ tinou zajiš $\acute{\text{t}}\text{v}$ uje vešker $\acute{e}}$ p $\acute{\text{r}}\text{a}$ denesk $\acute{\text{e}}$ slu $\acute{\text{ž}}\text{b}$ y jedna osoba, kterou m \acute{u} že b \acute{y} t např. v $\acute{\text{y}}\text{c}$ hovn $\acute{\text{y}}$ p $\acute{\text{r}}\text{a}$ den $\acute{\text{c}}\text{e}$, metodik prim $\acute{\text{a}}\text{r}$ n $\acute{\text{i}}$ prevence, školn $\acute{\text{i}}$ speci $\acute{\text{a}}\text{l}$ n $\acute{\text{i}}$ pedagog či školn $\acute{\text{i}}$ psycholog. Pro kari $\acute{\text{e}}\text{r}$ n $\acute{\text{i}}$ p $\acute{\text{r}}\text{a}$ denstv $\acute{\text{i}}$ občas b \acute{y} v $\acute{a}}$ využit prostor v n $\acute{\text{e}}\text{k}$ ter $\acute{\text{y}}\text{ch}$ hodin $\acute{a}}\text{ch}$ nebo p $\acute{\text{r}}\text{a}$ den $\acute{\text{c}}\text{i}$ poskytuj $\acute{\text{i}}$ individu $\acute{\text{a}}\text{l}$ n $\acute{\text{i}}$ p $\acute{\text{r}}\text{a}$ denstv $\acute{\text{i}}$, pokud ho ž $\acute{\text{a}}\text{k}$ s $\acute{\text{a}}\text{m}$ vyhled $\acute{a}}$. Neb \acute{y} v $\acute{a}}$ p $\acute{\text{r}}\text{i}$ l $\acute{\text{i}}\text{s}$ prostoru pro praktick $\acute{u}}$ č $\acute{\text{i}}\text{n}$ nost v p $\acute{\text{r}}\text{a}$ denstv $\acute{\text{i}}$ k volb \acute{e} povol $\acute{\text{a}}\text{n}$ $\acute{\text{i}}$.

Čas, kter $\acute{\text{y}}$ jsem si vymezila pro tuto p $\acute{\text{r}}\text{a}$ deneskou metodu, byla jedna vyu $\acute{\text{c}}\text{ov}$ ac $\acute{\text{i}}$ hodina (45 minut).

Materiální zajištění: pro tuto aktivitu bylo potřebné ve formě počítače pro každého žáka v počítačové učebně, dále promítací plátno a projektor.

Ve formě poskytnutých informací jsem žákům představila několik webových portálů, které jsou veřejně dostupné a k běžnému uživatelskému využití jsou nezpлатněné.

V první polovině vyučovací hodiny jsem se zaměřila na představení tří nejznámějších portálů pro vyhledávání práce. Prvním představeným byl portál Jobs.cz. Portál jsem žákům představila a vysvětlila jeho základní funkce. Žákům byly předány informace o možnosti založení profilu na portálu, o možnosti vyhledávání pracovních příležitostí v konkrétní firmě, dále o možnosti vyhledávání práce podle oblasti a podle oboru. Zmínila jsem také spolupráci Jobs.cz s webovou stránkou Seduo.cz, která poskytuje školení a kurzy online v oblastech marketingu, designu, byznysu, osobního rozvoje a jazyka.

Dalším představeným portálem byl portál Práce.cz, který poskytuje služby na stejném principu jako Jobs.cz. Představila jsem žákům možnosti vytvoření profilu na tomto portálu a služby, které portál nabízí.

Druhou polovinu vyučovací hodiny jsem věnovala představení portálu, který je určen k hodnocení firem lidmi – Atmoskop.cz. Atmoskop pomáhá uživateli vyhledat informace o firmě, pokud chce nejprve potenciální uchazeč nejprve zjistit přibližnou situaci ve firmě. Pokud uchazeč váhá mezi několika nabídkami, nebo inzeráty a chce se správně rozhodnout, může zde získat mnoho potřebných a užitečných informací, které pocházejí přímo od zdroje – od zaměstnanců firmy. Atmoskop je považován za skutečně důvěryhodný zdroj informací o firmách, protože hodnocení, ať už pozitivní či negativní, přidávají anonymně lidé, u kterých je ověřeno, že v dané firmě skutečně pracovali. Nejdůležitější kritéria pro hodnocení zaměstnavatelů, kterými se Atmoskop zabývá, jsou:

- výše příjmů
- kolegové
- benefity
- nadřazení pracovníci
- atmosféra

- stabilita a budoucnost firmy
- vzájemné porozumění
- firemní kultura
- spolehlivost
- skloubení pracovního a osobního života
- slušné a férové jednání
- celková spolupráce

Žákům jsem představila web jako takový, popsala jeho význam a ukázala jednoduché vyhledávání firem, které měli žáci zájem vyhledat. Ohodnocovaná kritéria jsou na Atmoskopu hodnocena v procentech, dále jsou zde k dispozici komentáře bývalých zaměstnanců.

Vyučovací hodina na škole „A“

První část praktické činnosti na škole „A“ proběhla v první polovině prosince a prostor pro ni mi byl poskytnut v hodině „Výchovy ke zdraví“. Vyučovací hodiny se zúčastnilo celkem 18 žáků.

Vyučovací hodina na škole „B“

S vedením školy jsem si sjednala termín na měsíc listopad. První část praktické činnosti proběhla v hodině „Občanské výchovy“. Vyučovací hodiny se zúčastnilo celkem 22 žáků.

Vyučovací hodina na škole „C“

Dle sjednaného termínu proběhla první část praktické činnosti v první polovině prosince. Tato přednáška proběhla v hodině „Písemné a elektronické komunikace“. Vyučovací hodiny se zúčastnilo celkem 19 žáků.

5.2 Metoda vzdělávání – vytvoření vlastního profilu na LinkedIn

Sociální síť LinkedIn nabízí mnoho funkcí. Tato sociální síť se v posledních letech stala jednou z největších sítí profesionálů na světě a především se zde nachází nabídky práce v České republice, případně také nabídky ve světě. Jedná se o jednu z největších sociálních sítí na světě v oblasti byznysu a práce. Tato síť profesionálů s více než 645

milióny členů z 200 zemí a oblastí po celém světě. LinkedIn pomáhá uživatelům z celého světa se sdílením jejich pracovních zkušeností a dovedností, které jsou často klíčem k získání dobrého zaměstnání. Každý má možnost si na LinkedInu vytvořit svůj osobní profil, který je k nahlédnutí jak pro náboráře, tak pro celou existující místní síť uživatelů. Posláním LinkedInu je propojení odborníků po celém světě, aby získali šanci být úspěšnější ve své kariéře.

LinkedIn byl založen v roce 2002 Jeffem Weinerem a Reidem Hoffmanem a oficiálně byl spuštěn 5. května 2003. Od té doby se tato sociální síť rozrostla do dnešních rozměrů.

Jednou z hlavních funkcí, kterou nabízí je vyhledávání pracovní příležitosti. Pro využití této funkce je nutné vytvořit si osobní profil. Z důvodu nedostatku časového prostoru na školách pro aktivity a cvičení v oblasti kariérového poradenství, jsem se rozhodla využít další vyučovací hodinu na všech třech školách k vytvoření vlastního profilu na sociální síti LinkedIn. V poslední době se na LinkedInu objevuje množství pracovních nabídek i pro absolventy středních škol. Požadavky jsou většinou kladeny zejména na Microsoft Office (nejčastěji Excel) a na anglický jazyk. Firmy počítají s minimálními zkušenostmi absolventů a jsou připraveny si nového zaměstnance zaškolit. Nejčastěji se jedná o pozice v oboru administrativy a zákaznického servisu.

Začátek této praktické činnosti ve vyučovací hodině jsem v každé třídě zahájila krátkým shrnutím informací o sociální síti LinkedIn a o službách, které nabízí uživatelům. Dalším krokem bylo samotné vytváření profilu. Každý žák si vytvářel a vyplňoval svůj vlastní osobní profil s pravdivými údaji:

- jméno a příjmení
- libovolné informace
- zaměstnání (žáci tuto oblast vyplňovali jen v případě, že již byli zaměstnání na úvazky, jako je DPČ nebo DPP)
- vzdělání (žáci vyplňovali střední školu s termínem předpokládaného dokončení)
- licence a certifikace (oblast licence vyplňovali například žáci, kteří již vlastnili řidičský průkaz skupiny B, certifikace pokud se účastnili kurzu angličtiny nebo němčiny a získali certifikát)

- dobrovolnické pracovní zkušenosti
- dovednosti (např. týmová spolupráce, organizační schopnosti, MS Office)
- úspěchy
- jazyky (např. anglický jazyk na úrovni B1)
- zájmy (knihy, sport, turistika)

Na mém vlastním LinkedIn profilu jsem žákům předvedla zápis pracovních zkušeností v anglickém jazyce do životopisu (firmu, pracovní pozici, období mého působení ve firmě, pracovní činnosti).

Žákům bylo doporučeno vyplňovat si svůj profil v anglickém jazyce, z důvodu mezinárodních pracovních příležitostí.

Následovala ukázka vyhledávání pracovních příležitostí. Ty lze vyhledávat podle názvu pozice, kterou hledáme, dále také podle názvu firmy nebo podle lokality. Dostupná je také funkce, která zajistí pravidelné zasílání automatických e-mailů s upozorněním na nové pozice. LinkedIn také nabízí předvolbu, díky které je profil viditelný a lépe dohledatelný pro personalisty z firem nebo pro náboráře z personálních agentur.

Důležitá je také síť, kterou si uživatel postupně vytváří. Na LinkedIn je možné oslovit online kohokoli z jakékoli firmy, nehledě na pracovní pozici. Žáci během vytváření profilů navzájem propojili své sítě a získali informace jak tuto funkci používat.

Další funkcí, kterou jsem žákům představila, byla domovská stránka, na které je možné sledovat příspěvky všech uživatelů v síti a příspěvky firem, které uživatel sleduje. Žáci si samostatně vyhledali firmy, které měli zájem sledovat a někteří vyzkoušeli sdílení příspěvků individuálně vybraných firem.

Na konci hodin byly žákům rozdány krátké evaluační dotazníky, které byly zcela anonymní a se 100% návratností. Následovaly rozhovory s žáky, při kterých měli možnost zhodnotit praktické činnosti kariérového poradenství. Účast při tomto rozhovoru byla dobrovolná, protože se jednalo o čas po hodině, tedy volný čas žáku.

Vytváření profilů na škole „A“

Druhá metoda mého šetření na škole „A“ proběhla v první polovině prosince a prostor pro ni mi byl poskytnut v hodině „Výchovy ke zdraví“ v počítačové učebně. Vyučovací hodiny se zúčastnilo celkem 16 žáků.

Vytváření profilů na škole „B“

Na škole „B“ jsem si sjednala čas pro vyzkoušení druhé metody také v počítačové učebně. Vyučovací hodiny se zúčastnilo celkem 22 žáků. Proběhla v první polovině prosince.

Vytváření profilů na škole „C“

Dle sjednaného termínu proběhlo vyzkoušení druhé metody a to rovněž v počítačové učebně. Vyučovací hodiny se zúčastnilo celkem 18 žáků. Ta proběhla začátkem ledna.

6 Vyhodnocení evaluačních dotazníků

Cílem evaluačního dotazníku bylo zjistit, jak hodnotí poradenské činnosti žáci a zda tyto činnosti považovali za přínosné pro jejich budoucí profesní život a k orientaci na trhu práce.

Otázky, na které by měly odpovědět výsledky evaluačního šetření:

1. Byly pro žáky nové poradenské metody užitečné pro lepší orientaci na trhu práce?
2. Pomohly nové poradenské metody žákům k účelnému využívání dostupných online webů sloužících k hledání pracovních příležitostí?
3. Mají již žáci osobní zkušenost s webovými stránkami pracovních příležitostí, které byly představeny formou poradenských metod?

Evaluační dotazníky vyplněné žáky vybraných středních škol, které posloužily k evaluaci použitých metod kariérového poradenství v praxi, byly rozdány po skončení druhé vyučovací hodiny na každé ze středních škol. Krátký dotazník žáci vyplnili ihned po skončení těchto hodin. Žáky jsem ubezpečila o naprosté anonymitě

při jejich vyplňování. Také jsem se seznámila s účelem dotazníku a s tím, že výsledky poslouží ke zpracování mé bakalářské práce a také budou nabídnuty vedení školy k jejich využití při zlepšování kvality kariérového poradenství na škole.

Tabulka č. 1 - Počet rozdaných a vrácených dotazníků

Školy	Celkem rozdáno	Celkem vráceno
A	16	16
B	22	22
C	18	18
Celkem	56	56

Tabulka č. 2 - Genderové rozdělení žáků

Pohlaví	Škola A	Škola B	Škola C
Muž	4	12	10
Žena	12	10	8

Tabulka č. 3 - Jak byste ohodnotili vyučovací hodiny věnované metodám kariérového poradenství?

	Škola A	Škola B	Škola C
Velmi užitečné	10	10	6
Informace se mi budou hodit	2	6	7
Informace pro mě nebyly nové	4	6	5
Informace nebyly užitečné	0	0	0

Tabulka č. 4 - Setkali jste se již s představenými pracovními portály a sociální sítí LinkedIn?

	Škola A	Škola B	Škola C
Ano	5	9	8
Jen jsem o nich slyšel	9	7	8
Ano, ale neznal/a jsem přesnou funkci	2	6	2
Ne	0	0	0

Tabulka č. 5 - Používali jste již někdy představené pracovní portály a sociální sít' LinkedIn?

	Škola A	Škola B	Škola C
Ano	2	4	4
Jen představené pracovní portály	14	18	14
Jen LinkedIn	0	0	0
Ne	0	0	0

Tabulka č. 6 - Pomohly vám nové poradenské metody k účelnému využívání dostupných online webů sloužících k hledání pracovních příležitostí?

	Škola A	Škola B	Škola C
Ano, nyní je dokáži používat	10	14	15
Stále si nejsem jist některými funkcemi	0	2	1
Využívat jsem je již uměl/a	6	6	2
Ne	0	0	0

Tabulka č. 7 -Budete nyní využívat některé z portálů nebo sociální LinkedIn?

	Škola A	Škola C	Škola C
Využívat budu všechny portály i sociální síť LinkedIn	13	18	17
Budu využívat jen pracovní portály	3	4	1
Občas využiji jen web Atmoskop.cz	0	0	0
Budu využívat osobní profil na LinkedIn	0	0	0

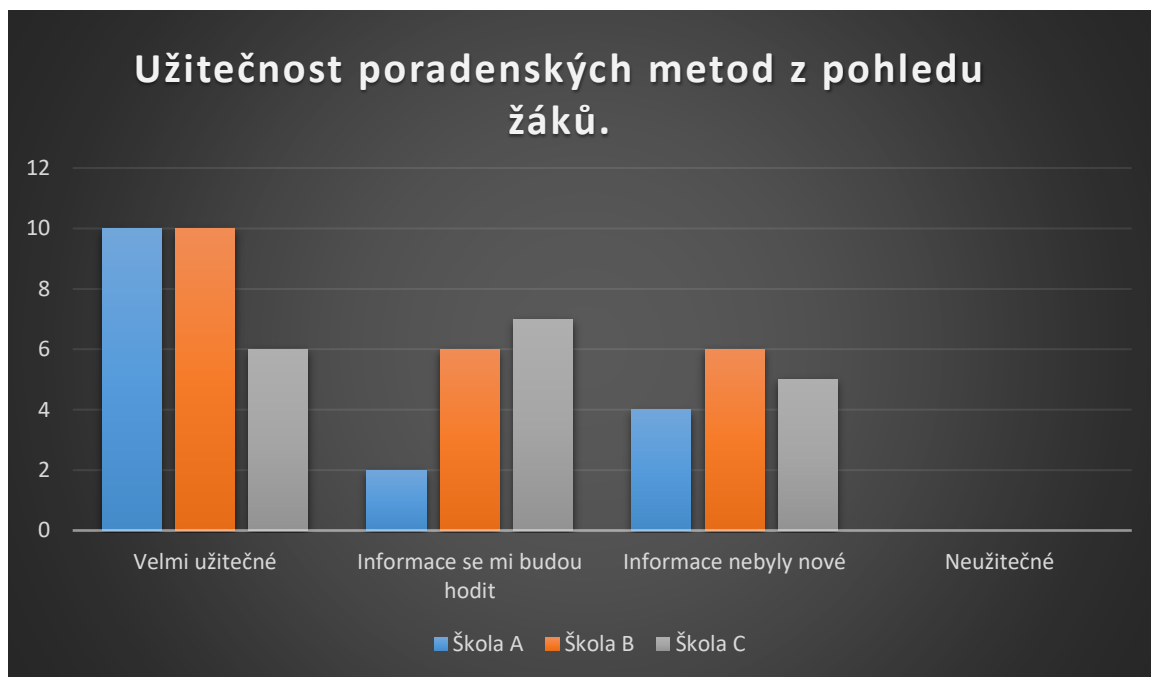
Tabulka č. 8 - Byl pro vás čas věnovaný metodám kariérového poradenství ve vyučovacích hodinách přínosný?

	Škola A	Škola B	Škola C
Ano	13	17	17
Spíše ano	2	5	1
Spíše ne	1	0	0
Ne	0	0	0

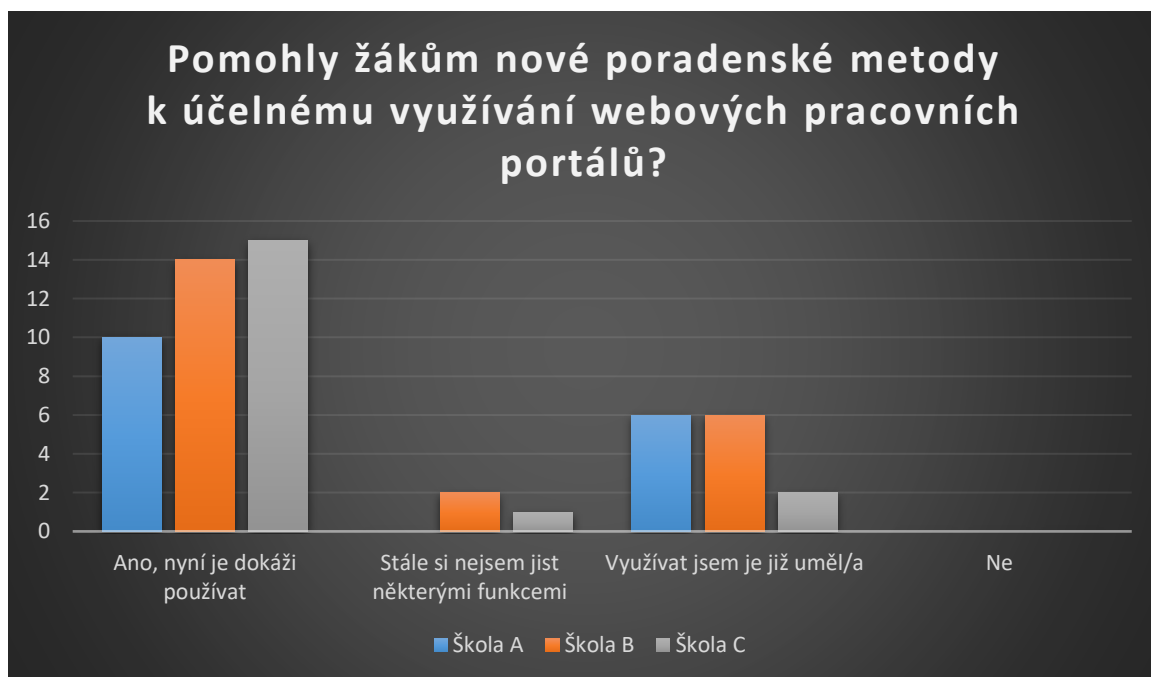
Tabulka č. 9 – Máte pocit, že škola věnuje kariérovému poradenství v hodinách dostatečný čas?

	Škola A	Škola B	Škola C
Ano	0	12	1
Spíše ano	6	5	6
Spíše ne	7	3	7
Ne	3	2	5

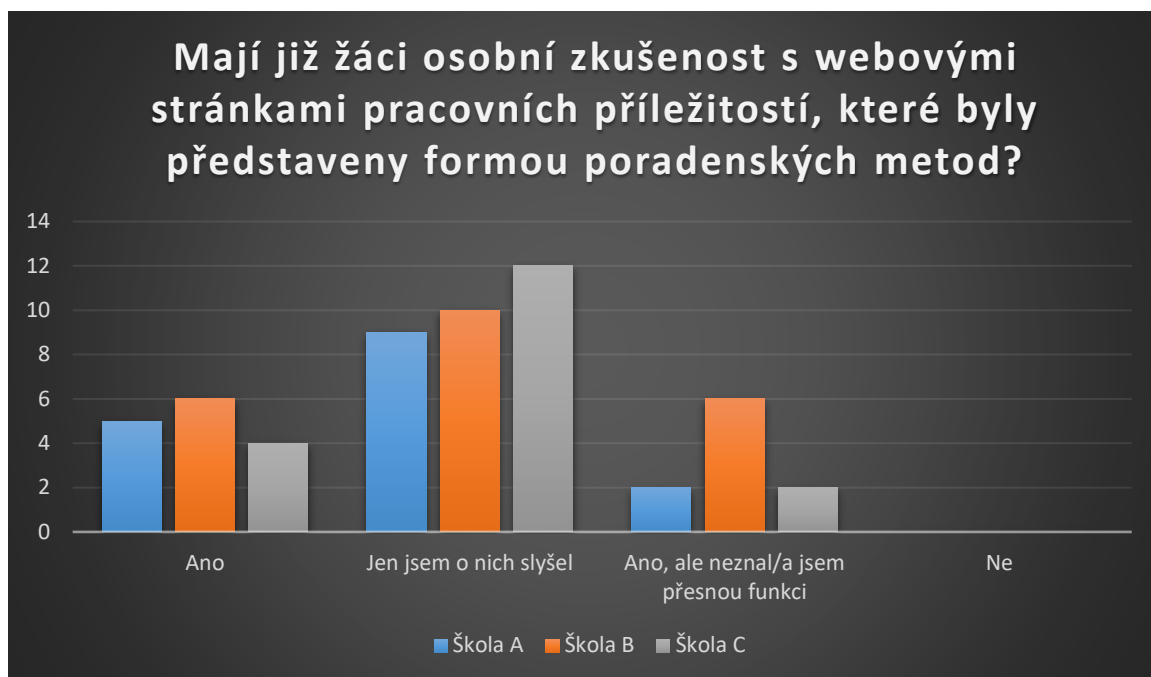
Výsledky evaluačního dotazníku:

Graf č. 1 Užitečnost poradenských metod z pohledu žáků

Graf č. 2 Pomohly žákům nové poradenské metody k účelnému využívání webových pracovních portálů?

Graf č. 3 Mají již žáci osobní zkušenost s webovými stránkami pracovních příležitostí, které byly představeny formou poradenských metod?

7 Rozhovory se žáky

Na základě strukturovaných rozhovorů se žáky po implementaci druhé metody jsem se snažila zjistit, jak pro ně byly tyto poradenské metody užitečné a jak hodnotí celý poradenský program. V každé třídě jsem po hodině požádala jednoho dobrovolníka o krátký rozhovor, ve kterém by zodpověděl moje otázky týkající se hodnocení poradenských metod.

Připravené otázky pro rozhovor:

1. Jak hodnotíte celý poradenský program, který probíhal ve dvou vyučovacích hodinách?
2. Která z vyučovacích hodin programu pro Vás byla přínosnější?
3. Která konkrétní aktivita pro Vás byla nejužitečnější?
4. Ocenili byste více vyučovacích hodin věnovaných pouze kariérovému poradenství?

Rozhovor na škole „A“

Rozhovor s žákem proběhl přibližně v 10 minutách. Žák zodpověděl všechny otázky:

Celý poradenský program hodnotím jako velmi přínosný. Tyto aktivity ve škole v hodinách nikdy neděláme a díky tomu, že jsme měli možnost aktivity nejen sledovat, ale také jsme si aktivity vyzkoušeli na počítačích, byly obě vyučovací hodiny užitečné. Za nejužitečnější aktivitu z celého programu považuji vytvoření profilu na LinkedInu, protože jsem o něm věděl, ale nebyl jsem si jistý, k čemu přesně slouží. Tyto aktivity byly zábavné, takže bych rozhodně ocenil více takových hodin s praktickým cvičením.

Rozhovor na škole „B“

Rozhovor s žákem na škole B byl nejdelší a trval 15 minut. Žák měl množství dotazů ohledně LinkedInu a měl zájem o mé vlastní typy na nejinspirativnější profily na LinkedInu a o zajímavé zaměstnavatele v okolí. Žák poskytl odpovědi na všechny zodpovězené otázky:

Program byl zábavný a zároveň poučný. Nikdy předtím jsme aktivity tohoto druhu na naší škole neměli k dispozici. Za přínosné považuji obě vyučovací hodiny, ale o vytvoření profilu na LinkedInu jsem již dlouho uvažoval, i když jsem si nebyl jist jeho přesnou funkcí. Podle mého názoru patří momentálně LinkedIn mezi nejmodernější a nejpoužívanější sociální sítě a v poslední době se do této sociální sítě přidalo spousta lidí z mého okolí. Užitečné pro mě, ale také byly informace o webové stránce Atmoskop.cz. Určitě bych ocenil, kdybychom se v hodinách více zabývali praktickou činností, která bude užitečná pro hledání práce v budoucnu.

Rozhovor na škole „C“

Poslední rozhovor s žákem ve škole „C“ byl nejkratší a netrval déle než 10 minut.

Žák odpověděl na všechny položené otázky:

Obě dvě vyučovací hodiny byly přínosné, i když některé informace nebyly nové. O všech pracovních portálech jsem věděl, ale zatím jsem je nepoužíval. Nevěděl jsem, že na Jobs.cz lze najít také brigádu, nebo online kurz. Co se týká LinkedInu, překvapilo mě, jaké množství ho používá. Vytvoření profilu na LinkedInu se mi zdálo nejpřínosnější z toho důvodu, že je to jedna z nejmodernějších sítí v oblasti hledání

práce a také ho teď budu využívat alespoň pro sledování některých firem. Myslím, že bychom se ve škole měli více věnovat kariérovému poradenství, abychom byli lépe připraveni na pracovní trh.

8 Pozorování žáků

Cílem mého pozorování během implementace metod kariérového poradenství bylo zjistit, zda žáci projevují viditelný zájem o aktivity a jak na tyto praktické činnosti reagují. Jako třetí evaluační metodu jsem využila extrospekci. Metoda pozorování je ve školním prostředí jedním ze základních zdrojů informací pro pedagogické pracovníky. Vhodně doplňuje jiné metody ke zjišťování potřeb a spokojenosti žáků či evaluaci výsledků programu. Během této metody je nutné upustit od předsudků a stereotypů. Nevýhodou může být, že tato metoda vyžaduje určitou schopnost dedukce a vyžaduje hlubší poznání pozorovaných subjektů. Výhodou v tomto případě je, že se pozorování konalo v přirozených podmínkách žáků.

Pozorování žáků ve škole „A“

Při poradenských činnostech jsem zaznamenala u žáků viditelné nadšení ze dvou různých důvodů. Při první metodě předávání informací o funkci webových pracovních portálů byli žáci nadšení, že s těmito pracovními portály již zkušenost mají a sdělili mi své zkušenosti s hledáním práce nebo brigády na těchto portálech. Druhá metoda získala od žáků taktéž pozitivní ohlasy, protože to neboť s touto sociální sítí měli minimální zkušenosti a měli zájem se dozvědět více.

Pozorování žáků ve škole „B“

Při pozorování na škole „B“ jsem registrovala výraznou spolupráci ze strany žáků. Žáky zaujalo především vytváření profilu na LinkedInu a měli zájem o informace navíc a o firmách v okolí. Někteří již zkušenosti s LinkedInem měli a rádi se o ně podělili ve skupině.

Pozorování žáků ve škole „C“

Žáci na škole „C“ vykazovali nepatrně menší zájem o první metodu programu, než o druhou. Druhá metoda viditelně zaujala nakonec všechny třídy o něco více, než první, ale žáci na v této třídě se zdáli bez zájmu o informace ohledně portálů, ale jakmile jsme se dostali k praktické činnosti vytváření profilu na LinkedIn zájem u nich stoupl.

9 Závěr

Jak vyplývá z této bakalářské práce, v dnešní době je nezbytný rozvoj kariérového poradenství na školách především pomocí nových moderních metod. Důvodem pro rozvoj kariérového poradenství na středních školách by v této době měly být především neustále se zvyšující nároky na trhu práce. Tyto nároky většinou souvisí s moderními technologiemi, novými počítačovými programy a s jazyky. Žáci by měly být skutečně připravovány na reálný svět práce v moderní době. Přesto činnosti kariérových poradců na školách nebývají vždy aktuálně potřebné a užitečné. Je nezbytné se soustředit na změny na pracovním trhu. Například dnes již zcela vymizely motivační dopisy a naopak je stále více požadovaný životopis v českém i anglickém jazyce. A na tyto změny by měli poradci reagovat novými formami metod kariérového poradenství.

Z výsledků evaluačních metod je patrné, že žáci by ocenili více času věnovaného kariérovému poradenství, který by je připravil na skutečný trh práce. Někteří žáci se již s obsahem poradenských metod setkali, přesto tyto činnosti ohodnotili jako přínosné a účelné vzhledem digitalizaci komunikace mezi zaměstnavateli a potencionálními uchazeči o pracovní místo k situaci na dnešním trhu práce.

Osobně se ve školství nepohybují a tato zkušenost s vlastním návrhem vzdělávacího programu, který jsem měla možnost vyzkoušet v praxi, pro mě byla zcela jedinečná. Žáci projevovali zájem o mé vlastní zkušenosti s hledáním práce, protože já sama jsem před několika lety byla absolventem střední odborné školy a hledání práce pro mě nebylo snadné.

Na závěr této práce je nutné konstatovat, že vzhledem k tomu, že poradenské aktivity byly uskutečněny pouze v rozsahu tří středních odborných škol a to ve třech třídách maturitních ročníků, nelze činit příliš zobčující závěry. Cílem bylo pouze tyto metody navrhnout, vyzkoušet v praxi a následně získat hodnocení prostřednictvím evaluačních metod. V neposlední řadě bych ráda zmínila, že výsledky ohodnocení těchto metod byly poskytnuty vedení všech tří škol, kterým může poskytnout zpětnou vazbu ohledně důležitosti sledování fenoménů současného kariérového poradenství.

10 Seznam použité literatury

Odborná literatura

BARTONÍČKOVÁ, Monika. *Kariérový koučink*. Praha: Alfa Publishing, 2007. Management praxe (Alfa Publishing). ISBN 978-80-86851-51-8.

BEDRNOVÁ, E. *Management osobního rozvoje: duševní hygiena, sebeřízení a efektivní životní styl*. Praha: Management Press, 2009. ISBN 978-80-7261-198-0.

BĚLOHLÁVEK, František. *Osobní kariéra*. Praha: Grada, 1994. ISBN 80-7169-083-x.

FRANIOK, Petr a Dana KNOTOVÁ, ed. *Učitel a žák v současné škole: sborník z 15. konference České pedagogické společnosti*. Brno: Masarykova univerzita ve spolupráci s Českou pedagogickou společností, 2008. ISBN 978-80-210-4752-5.

HARTL, Pavel a Helena HARTLOVÁ. *Psychologický slovník*. Třetí, aktualizované vydání. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0873-0.

HLAĎO, Petr. *Rozhodování žáků absolventských ročníků základních škol o další vzdělávací a profesní dráze: analýza na základě dotazníkového šetření a ohniskových skupin*. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2013. ISBN 978-80-7375-874-5.

HORSKÁ, Viola. *Koučování ve školní praxi*. Praha: Grada, 2009. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-2450-8.

KNOTOVÁ, Dana. *Školní poradenství*. Praha: Grada, 2014. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-4502-2.

MÜHLFEIT, Jan a Melina COSTI. *Pozitivní leader: jak energie a štěstí pohánějí špičkové týmy na cestě k úspěchu*. Přeložil Viktor JUREK. V Brně: Management Press, 2017. ISBN 978-80-265-0591-4.

RŮŽIČKA, Jiří, Vladimír PROVAZNÍK a Ivan NOVÝ. *Řízení profesní kariéry zaměstnanců*. Praha: Vysoká škola ekonomická, 1993. ISBN 80-7079-531-x.

SVOBODOVÁ, Dagmar. *Profesní poradenství: vybrané kapitoly*. Praha: Grada, 2015. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-5092-7.

VENDEL, Š. *Kariérní poradenství*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-1731-9.

Elektronické zdroje

Informační a poradenské středisko pro volbu a změnu povolání [online]. Praha, 2017 [cit. 2020-03-30]. Dostupné z: <https://www.uradprace.cz/informacni-a-poradenske-stredisko-pro-volbu-a-zmenu-povolani>

Kariérové poradenství [online]. Praha, 2017 [cit. 2020-03-30]. Dostupné z: www.msmt.cz

Kariérový poradce pro vzdělávací a profesní dráhu [online]. Praha, 2017 [cit. 2020-03-30]. Dostupné z: <https://nsp.cz/jednotka-prace/karierovy-poradce-pro-vzd>

Rozvoj kariérového poradenství [online]. Praha, 2017 [cit. 2020-03-30]. Dostupné z: www.msmt.cz

RVP pro střední odborné vzdělávání [online]. Praha, 2017 [cit. 2020-03-30]. Dostupné z: <http://www.nuv.cz/t/rvp-os>

11 Přílohy

Příloha č. 1 Dotazník zaměřený evaluaci metod kariérového poradenství

PŘÍLOHA Č. 1

Dotazník zaměřený evaluaci metod kariérového poradenství

Vážení studenti,
prosím o vyplnění následujícího formuláře, který je anonymní ve všech svých položkách (včetně názvu školy) a bude sloužit jen k účelům mé bakalářské práce. Tématem mé práce je " Návrh a implementace technik kariérového poradenství pro žáky středních odborných škol".
Vážím si Vašeho času a předem děkuji za vyplnění.

**Povinné pole*

Název školy *

Pohlaví *

Žena

Muž

1/ Jak byste ohodnotili naše společné vyučovací hodiny věnované metodám kariérového poradenství? *

- Velmi užitečné
- Informace se mi budou hodit
- Informace pro mě nebyly nové
- Informace byly neužitečné

2/ Setkali jste se již s představenými pracovními portály a sociální sítí LinkedIn?*

- Ano
- Ano, ale nepoužíval/a jsem je
- Ano, ale neznal/a jsem jejich funkci
- Ne

3/ Používali jste již někdy představené pracovní portály a sociální síť LinkedIn? *

- Ano
- Jen představené pracovní portály
- Jen LinkedIn
- Ne

4/ Máte povědomí o tom, že tyto portály a sociální síť existují? Pokud ano odkud? *

- Od kariérového poradce
- Od spolužáků
- Reklama na facebooku
- Reklama na internetu
- Reklama v televizi
- Ne, nevěděl/a jsem o nich

5/ Která z metod kariérového poradenství pro vás byla nejužitečnější? *

- Představení pracovních portálů (Jobs.cz, Prace.cz)
- Představení webu Atmoskop.cz
- Vytvoření profilu na LinkedIn

6/ Budete nyní využívat některé z portálů nebo sociální LinkedIn? *

- Využívat budu všechny portály i sociální síť LinkedIn
- Budu využívat jen pracovní portály
- Občas využiji jen web Atmoskop.cz
- Budu využívat osobní profil na LinkedIn

7/ Byl pro vás čas věnovaný metodám kariérového poradenství ve vyučovacích hodinách přínosný? *

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

8/ Máte pocit, že škola věnuje kariérovému poradenství v hodinách dostatečný čas?
*

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne